

NOVELLIX KLASSIKERBIBLIOTEK

- Lärarhandledning till biblioteket med klassiker, 40 titlar

Med Novellix klassikerbibliotek kan alla elever ta steget in i den skönlitterära världen och känna tillfredsställelse av att läsa en bok från pärm till pärm.

Detta paket består av 40 utvalda noveller, en lärarhandledning samt reflekterande och analyserande uppgifter i ett särskilt elevmaterial.

Som lärare känner du dina elever bäst – du vet vad de klarar av och vilken typ av stöd de behöver för att få läsningen att flyta på. Därför är det du som avgör på vilket sätt ni använder texterna och tillhörande material.

De uppgifter vi har tagit fram till novellerna kan utfö-

ras självständigt av eleverna, antingen individuellt eller flera tillsammans. Uppgifterna är inte knutna till enskilda texter utan går att använda till alla noveller i biblioteket – eller till helt andra texter som du vill arbeta med.

Till materialet hör också en sammanställning över de noveller som ingår i paketet i form av en lista där eleverna kan markera vilka de har läst. Även om den skönlitterära läsningen är ett mål i sig, så skadar det inte att krydda den med lite spelifiering, där antalet markerade titlar kan få såväl individen som gruppen att känna ett sug efter att läsa mer.

UPPLÄGG

Låt alla elever, med din hjälp och stöttning där det behövs, välja varsin novell. Du kan också välja att dela ut texterna slumpvis (om alla elever ska läsa samtliga. Då spelar det kanske mindre roll vilken novell man börjar med.) Du kan också komplettera biblioteket med fler exemplar av varje titel, så att eleverna kan läsa och arbeta med samma text samtidigt. Då kan gruppen tillsammans utveckla och utmana varandra vad gäller läsförmåga och strategier.

FÖRFÖRSTÅELSE

För att underlätta läsförståelsen är det bra att tillsammans diskutera läsning och strategier innan man tar sig an en text. Välj om du vill ta upp detta som en inledande aktivitet, eller inför varje lästillfälle/lektion.

Du väljer hur ni ska arbeta med texterna:

- Alla läser sin novell samtidigt. Därefter reflekterar de antingen tillsammans eller individuellt utifrån uppgifterna. Detta fungerar även om eleverna läser olika texter.
- Eleverna läser fritt med individuell uppföljning i form av elevuppgifter. Varje elev tar sig an sin text efter egen läshastighet och förståelse. Vill du arbeta med böckerna på detta sätt, kan det ändå vara bra med någon gemensam uppsamling då eleverna får fundera högt tillsammans under läsningens gång (använd då gärna *aktivt lässtöd*, se nedan) eller för att diskutera några av de uppgifter som eleverna valt att arbeta med till sina noveller.

Oavsett hur ni väljer att arbeta så finns stöttning i form av aktivt lässtöd och massor av litteratur i klassrumsbiblioteket.

AKTIVT LÄSSTÖD

Tillsammans snitslar ni banan för läsandet genom att lyfta tekniker som underlättar läsförståelsen och håller kvar eleverna i aktiv läsning. Använd gärna någon typ av läslogg – analog eller digital – för att samla tankar och reflektioner.

FRÅGOR ATT STÄLLA TILL ELEVERNA:

Poängtera hur viktig förförståelsen är för att man ska kunna ta till sig en text. Ha en gemensam genomgång vid första lästillfället och gå igenom följande frågor – frågor som alltid är bra att ställa sig innan man börjar läsa en text:

Före läsningen

Fundera över vad du tror att texten du ska läsa handlar om.

- Finns det något ord som du känner igen i titeln, eller kanske i baksidestexten?
- Ger titeln eller författarens namn dig någon ledtråd om vad boken kan komma att handla om?

Under läsningen

- Stanna upp vid ord eller begrepp som känns centrala och/eller svåra att förstå.
- Samla gärna dessa ord skriftligt så att du kan plocka upp dem och ta reda på deras innebörd.
- Stanna också upp efter några avsnitt för att tänka igenom vad du läst.
- Vem handlar det om?
- Vad är det som händer i texten?

Efter läsningen

- Vad vill texten säga, vilket budskap tror du att författaren vill förmedla?
- Ringa in handlingen med några få meningar.
- Vilka frågor väckte texten hos dig?
- Var det något i själva texten du inte förstod?
- Ge exempel på hur berättelsen skulle kunna fortsätta.

NOVELLIX KLASSIKERBIBLIOTEK – 40 TITLAR

FÖRFATTARE	TITEL
Ryūnosuke Akutagawa	<i>Kugghjul</i>
Honoré de Balzac	<i>En gata i Paris ...</i>
Karin Boye	<i>Ella gör sig fri*</i>
Karin Boye	<i>Snäckorna</i>
Charlotte Brontë	<i>Emma – Ett fragment</i>
Stig Dagerman	<i>Snöblandat regn*</i>
Charles Dickens	<i>Horatio Sparkins</i>
Fjodor Dostojevskij	<i>En löjlig människas dröm</i>
Arthur Conan Doyle	<i>Den blå karbunkeln</i>
F. Scott Fitzgerald	<i>Det sällsamma fallet ...</i>
Per Anders Fogelström	<i>Avlägset mål*</i>
Ivar Lo Johansson	<i>Den nya skolan*</i>
Agnes von Krusenstjerna	<i>Snigeln och flickan*</i>
Selma Lagerlöf	<i>Spökhanden*</i>
Selma Lagerlöf	<i>Vägen mellan himmel och jord</i>
D.H. Lawrence	<i>Sol</i>
Astrid Lindgren	<i>I skymningslandet*</i>
Torgny Lindgren	<i>Huset</i>
Katherine Mansfield	<i>Lycksalighet</i>
Moa Martinson	<i>Fjäderbrevet*</i>
Guy de Maupassant	<i>Pauls flicka</i>
Vilhelm Moberg	<i>Raskens efterleverska*</i>
Toni Morrison	<i>Recitativ</i>
Luigi Pirandello	<i>Krukan</i>
Edgar Allan Poe	<i>Den svarta katten*</i>
Edgar Allan Poe	<i>Huset Ushers undergång</i>
Marcel Proust	<i>Madame de Breyves ...</i>
Mary Shelley	<i>Kärleksprövningen</i>
John Steinbeck	<i>Krysantemum</i>
August Strindberg	<i>Ett dockhem*</i>
Hjalmar Söderberg	<i>Blom</i>
Hjalmar Söderberg	<i>Med strömmen*</i>
Kerstin Thorvall	<i>Olle</i>
Anton Tjechov	<i>Fästmän</i>
Lev Tolstoj	<i>Efter balen</i>
H. G Wells	<i>De blindas rike</i>
Edith Wharton	<i>Kvicksand</i>
Oscar Wilde	<i>Näktergalen och rosen</i>
Virginia Woolf	<i>Lappin och Lapinova</i>
Elin Wägner	<i>De blå silkesstrumporna*</i>

För titlar märkta med * finns tillhörande lärarhandledning på novellix.se/lararhandledningar.